

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kielce, dnia 12.11.2015 r.

PS.II.431.36.2015

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĘD WOJEWÓDZKI	
Punkty Kontrolne - Płatności Klienta	
wysl. dnia	16 LIS. 2015
L.dz. zał.	
Podpis	

Pani Bożena Samela
Dyrektor
Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej
Staw Kunowski 85
27-230 Brody Ilżeckie

Wydział Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, przesyła wystąpienie pokontrolne z kontroli w trybie uproszczonym, która przeprowadzona została w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Stawie Kunowskim w dniu **6 października 2015 r.**

Kontrola przeprowadzona była na podstawie:

- art. 186 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2015 poz. 332).

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Powiatowego i Województwa w Wydziale Polityki Społecznej, w składzie:

- 1. Pani Elżbieta Paluch** – Kierownik Oddziału, (legitymacja służbowa nr 16), upoważnienie nr 822/2015 z dnia 01.10.2015 r.
- 2. Pani Anna Konieczna** – Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 14), upoważnienie nr 820/2015 z dnia 01.10.2015 r. – inspektor kierujący zespołem kontrolerów,

3. Pani Katarzyna Arendarska - Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 19), upoważnienie nr 821/2015 z dnia 01.10.2015 r.

Zakresem kontroli objęte zostały następujące zadania:

- 1. Przestrzeganie standardów opieki.**
- 2. Zaspokajanie potrzeb dzieci, szczególnie w zakresie zapewnienia im:**
 - pokoi mieszkalnych,
 - łazienek z miejscem do prania i suszenia rzeczy osobistych i toalet, w ilości umożliwiającej korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny,
 - miejsca do nauki,
 - miejsca do przygotowywania posiłków, zapewniającego odpowiednie warunki do przechowywania i obróbki żywności,
 - wspólnej przestrzeni mieszkalnej, w której można spożywać posiłki, stanowiącej miejsce spotkań i wypoczynku,
 - wyżywienia dostosowanego do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia dziecka i dostępu przez całą dobę do podstawowych produktów żywnościowych oraz napojów
 - odzieży, obuwia i innych przedmiotów osobistego użytku, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb, zabawek odpowiednich do wieku rozwojowego dziecka, środków higieny osobistej, podręczników, pomocy i przyborów szkolnych,
 - kieszonkowego (kwoty pieniężnej do dysponowania dla dzieci pow. 5 r. ż., nie niższej niż 1% z kwoty 1000 zł. ustalonej przez dyrektora placówki co miesiąc).

Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta, w szczególności przez określenie stanu faktycznego oraz ujawnionych uchybień lub nieprawidłowości, a także zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień lub nieprawidłowości oraz wskazanie osób odpowiedzialnych za ich powstanie.

Przestrzeganie standardów opieki.

W Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej w Stawie Kunowskim zatrudnione są następujące osoby pracujące z dziećmi:

- dyrektor – 1 etat,

- wychowawcy – 8 etatów,
- psycholog – 1 etat,
- pracownik socjalny – 1 etat,

Ponadto placówka zatrudnia na umowę zlecenie: instruktora zajęć plastycznych oraz kulturalno – oświatowego.

W dniu kontroli w placówce umieszczonych było 18 wychowanków, na co dzień w placówce przebywa 8, pozostałe dzieci przebywają w: MOS – 1 os., SOSW – 6 os., MOW – 2 os., Schronisko dla Nieletnich - 1 os.

Z analizy rozkładu dyżurów pracowników za miesiąc wrzesień i październik 2015 r. wynika, iż opiekę nad wychowankami w ciągu dnia sprawuje co najmniej 2 wychowawców. Pod bezpośrednią opieką jednego wychowawcy jest od 1 do 4 wychowanków. Pracę wychowawców wspomagają instruktorzy prowadzący zajęcia artystyczne, muzyczne, plastyczne, a także psycholog.

W godzinach nocnych opiekę nad wychowankami sprawuje co najmniej jeden wychowawca, natomiast w przypadku gdy w placówce przebywa więcej niż 14 dzieci opiekę zapewnia co najmniej dwóch wychowawców. W placówce w godzinach nocnych sprawowana jest opieka w sposób zapewniający bieżący i stały nadzór nad wychowankami. Wielokrotnie w ciągu nocy wychowawcy dokonują obchodu placówki, co nie jest jednak odnotowywane w oddzielnej dokumentacji.

W celu zapewnienia jak najlepszej opieki i bezpieczeństwa wychowankom, placówka opracowała Procedurę zwalniania wychowanka z placówki - wyjścia poza jej teren (**zał. nr 1**). Zgodnie ze zmianami wprowadzonymi do Procedur aneksem z dnia 25.04.2014 r. dzieci do 10 roku życia mogą wychodzić z placówki tylko i wyłącznie pod opieką wychowawcy. Ponadto z informacji uzyskanych w trakcie kontroli od pracownika socjalnego, wynika iż samodzielnie opuszczać placówkę bez opieki wychowawcy, ale za jego zgodą mogą wychowankowie od 16 lat, co nie jest zapisane w Procedurze. Dokument ten określa ponadto zasady odwiedzin wychowanków przez rodzinę oraz zasady urlopowania. Każde wyjście wychowanka odnotowywane jest w zeszycie wyjść, który zawiera: imię i nazwisko wychowanka, datę i godzinę wyjścia, informacje o miejscu do którego wychowanek się udaje, podpis wychowanka i wychowawcy. Z analizy zeszytu wynika, iż wpisy dotyczące wyjść wychowanków poza teren placówki dokonywane są na bieżąco.

W placówce stosowany jest system nagród i kar. Za wyróżniające się zachowanie, zaangażowanie na rzecz placówki oraz postępy w nauce, wychowanek może zostać nagrodzony: pochwałą, podwyższonym kieszonkowym. Natomiast za łamanie regulaminu

placówki, niewłaściwe zachowanie, nie respektowanie poleceń wychowawców, wychowanek może zostać ukarany: upomnieniem wychowawcy, zakazem oglądania TV, dodatkowym dyżurem, obniżeniem kieszonkowego, naganą dyrektora, zakazem wyjść poza placówkę (nie dotyczy urlopowań do rodziny) oraz przeniesieniem do innej placówki (**zał. nr 2**). Odnosząc się do ostatniej wymienionej kary, osoby kontrolujące stwierdziły, iż należałoby ten zapis sformułować w następujący sposób: „wystąpienie przez placówkę z wnioskiem do sądu rodzinnego o zmianę środka wychowawczego”.

Zaspokajanie potrzeb dzieci.

Zapewnienie wychowankom pokoi mieszkalnych.

Placówka dysponuje siedmioma pokojami 2 i 4 osobowymi. Pokoje są wyposażone w odpowiednie meble (tapczany, szafy ubraniowe, szafki, półki wiszące oraz biurka). Meble utrzymane są w stanie dobrym. Ponadto w pokojach znajdują się osobiste rzeczy wychowanków (tj.: zdjęcia, kosmetyki, ubrania, bielizna, zabawki). W czasie kontroli, w pokojach było czysto. Pokoje zapewniają swobodne przemieszczanie się wychowanków i odpowiednie przechowywanie rzeczy.

Zapewnienie wychowankom łazienek z miejscem do prania i suszenia rzeczy osobistych i toalet, w ilości umożliwiającej korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny.

W placówce są trzy łazienki: oddzielna dla chłopców i oddzielna dla dziewcząt, a także jedna łazienka ogólna przystosowana dla dzieci młodszych. W łazienkach są 3 kabiny prysznicowe i jedna wanna oraz 3 toalety. W łazienkach było czysto.

Zapewnienie wychowankom miejsca do nauki.

Wychowankowie uczą się i odrabiają lekcje w swoich pokojach lub w aneksie kuchennym w którym znajduje się duży stół.

Zapewnienie miejsca do przygotowywania posiłków, zapewniającego odpowiednie warunki do przechowywania i obróbki żywności.

W placówce są dwa aneksy kuchenne, które pełnią funkcję kuchni, jadalni, a także pomieszczenia do spotkań i odrabiania lekcji. Aneksy są odpowiednio wyposażone w meble i sprzęt kuchenny (lodówkę, kuchenki, zmywarki i inny drobny sprzęt i naczynia kuchenne).

Zapewnienie wspólnej przestrzeni mieszkalnej, w której można spożywać posiłki, stanowiącej miejsce spotkań i wypoczynku.

Wychowankowie mają zapewnione miejsce do spożywania posiłków w dwóch aneksach kuchennych, z których tylko jeden jest użytkowny przez nich. Drugi zaś służy do prowadzenia zajęć, np. terapii zajęciowej czy spotkań z bliskim.

Zapewnienie wychowankom wyżywienia dostosowanego do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia dziecka i dostępu przez całą dobę do podstawowych produktów żywnościowych oraz napojów.

Placówka zapewnia dzieciom pięć posiłków dziennie: śniadanie, II śniadanie, obiad z dwóch dań, podwieczorek, kolacja. Po przeanalizowaniu jadłospisu za okres od 28.09.2015 r. - 04.10.2015 r. – zał. nr. 3 (ponieważ brak było aktualnego jadłospisu), kontrolujący stwierdzili, że w jadłospisie zbyt mało jest owoców. Zgodnie z ww. jadłospisem, wychowankowie, w ciągu 7 dni otrzymali po 1 bananie, po 1 jabłku, po 1 gruszcze oraz śliwki. Swoje uwagi kontrolujący przekazali dyrektor placówki, która wyjaśniła, że w jadłospisie nie uwzględniają owoców, które otrzymują z innych źródeł (np. od osób prywatnych) i wówczas otrzymują je wychowankowie. Na dzień kontroli, placówka nie była w posiadaniu takich owoców, ani też nie była w stanie udokumentować tego faktu. Kontrolujący stwierdzili również, że na kolację podawany jest tylko jeden rodzaj produktu (poza jednym dniem, w którym to na kolację była wędlina i ser żółty), np. tylko wędlina, tylko kiełbasa na gorąco lub tylko pasta rybna, co może powodować, że wychowanek nie ma do wyboru innego produktu w przypadku gdy nie lubi np. pasty rybnej. W trakcie rozmowy z wychowankami okazało się, że nie mają oni zastrzeżeń co do ilości i jakości posiłków. Wypowiadali się pozytywnie na temat wyżywienia, twierdząc, że posiłki są smaczne i podawane w odpowiedniej ilości. Twierdzili również, że kilka razy w miesiącu sami przygotowują różne dania, tj.: sałatki, pieką ciasta, naleśniki, przygotowują gulasz, lasagne, placki ziemniaczane. Placówka zaprowadziła zeszyt, w którym wpisywane są potrawy jakie dzieci przygotowują oraz liczba wychowanków dla których jest ona przygotowywana, a także podpisy wychowawców.

Wychowankowie mają zapewniony dostęp przez całą dobę do produktów żywnościowych oraz napojów, które znajdują się w aneksach kuchennych. W dniu kontroli były to: herbata,

cukier, warzywa, dżem, margaryna, mleko, pieczywo – były to produkty, które zostały z poprzednich posiłków do wykorzystania dla wychowanków.

Placówka korzysta z usług firmy cateringowej Carmen z Krynek. Firma dostarcza przygotowane już obiady, natomiast na śniadania i kolacje przywozi produkty, z których wychowankowie sami przygotowują sobie posiłki.

Zapewnienie wychowankom odzieży, obuwia i innych przedmiotów osobistego użytku, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb, zabawek odpowiednich do wieku rozwojowego dziecka, środków higieny osobistej, podręczników, pomocy i przyborów szkolnych.

Placówka zapewnia wychowankom dzież, obuwie, przedmioty osobistego użytku, zabawki, środki higieny osobistej, podręczniki, pomoce i przybory szkolne. Rzeczy te przechowywane są przez wychowanków w ich pokojach. Z kart odzieżowych prowadzonych dla każdego wychowanka, wynika, że są oni zaopatrywani w potrzebną odzież, obuwie i bieliznę adekwatnie do indywidualnych potrzeb wychowanków. Starsi wychowankowie mogą samodzielnie dokonywać zakupów.

Środki czystości, dzieci otrzymują raz w miesiącu, a jeżeli istnieje taka potrzeba to częściej. Są to: mydélka, szampony, pasty do zębów, szczoteczki do zębów, płyny do kąpieli. Ponadto dostępne są również inne środki higieniczne, w zależności od indywidualnych potrzeb wychowanków, które wydawane są przez wychowawców.

Wychowankowie, z którymi kontrolujący rozmawiali, twierdzili, że posiadają odpowiednią ilość odzieży, obuwia, środków higieny osobistej, oraz, że placówka zapewnia im wszystko co jest im niezbędne. Nie zgłaszali potrzeb w tym zakresie.

Zapewnienie wychowankom kieszonkowego (kwoty pieniężnej do dysponowania dla dzieci pow. 5 r. ż., nie niższej niż 1% z kwoty 1000 zł. ustalonej przez dyrektora placówki co miesiąc).

Wszyscy uprawnieni wychowankowie otrzymują kwotę pieniężną do własnego dysponowania. Kieszonkowe wypłacane jest zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie Kieszonkowego (zał. nr 4). Po przeanalizowaniu Regulaminu stwierdzono: kieszonkowe wypłacane jest w wysokości: 10 zł dla dzieci w wieku 5-7 lat, 15 zł dla dzieci w wieku 7-12 lat i 30 zł dla dzieci w wieku od 12 lat. Wychowankom przebywającym poza placówką, kieszonkowe wypłacane jest w ciągu 7 dni od dnia powrotu do placówki. Natomiast wychowankom przebywającym w innych placówkach (MOS, MOW, SOSzW), kieszonkowe

wysyłane jest pocztą lub dostarczane osobiście. O ostatecznej wysokości kieszonkowego decyduje ilość bonusów zebranych przez wychowanka w ciągu miesiąca. Bonusy przyznawane są za zachowania pozytywne. Natomiast za zachowania negatywne przyznawane są minusy. Jeden bonus stanowi równowartość 1 zł. Minusy likwidują bonusy. Bonusy i minusy przyznawane są przez wychowawców lub innych pracowników placówki w Rejestrze Kar i Nagród.

Kieszonkowe dla nowo przybyłych wychowanków naliczane jest zgodnie z punktem 14 Regulaminu, który mówi, że: „Kwota bazowa ustalona przez Dyrektora będzie dzielona przez liczbę dni danego miesiąca, a następnie mnożona przez liczbę dni pobytu nowo przybyłego wychowanka w placówce”. Oznacza to, że w sytuacjach kiedy wychowanek przebywa w placówce od kilku dni, kwota kieszonkowego, która winna być mu wypłacona może być mniejsza niż 10 zł – co jest niezgodne z § 18 ust. 1 pkt. 8 rozporządzenia MPiPS w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Uwagi i wnioski.

W zakresie przestrzegania standardu opieki:

- placówka zapewnia wychowankom odpowiednią opiekę,
- wyjęcia wychowanków poza teren placówki odbywają się zgodnie z *Procedurą zwalniania wychowanka z placówki*,
- jeden z zapisów dotyczący kary, tj.: przeniesienie wychowanka do innej placówki jest sprzeczny z przepisami prawa w tym zakresie.

W zakresie zaspakajania potrzeb dzieci:

- placówka zaspakaja potrzeby dzieci, o których mowa w rozporządzeniu MPiPS w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Wychowankowie nie zgłaszali uwag co do zaspakajania przez placówkę ich potrzeb,
- zapis w punkcie 14 Regulaminu Kieszonkowego może powodować, że kwota kieszonkowego wyliczona zgodnie z nim może być niższa aniżeli zapewnia to ww. rozporządzenie.

Zalecenia pokontrolne.

1. Dostosować zapisy *Procedury zwalniania wychowanków z placówki* zgodnie z wytycznymi w wystąpieniu.
2. Zmodyfikować zapis dotyczący jednej z kar zgodnie z sugestiami zawartymi w wystąpieniu.
3. Zmodyfikować zapis w punkcie 14 Regulaminu Kieszonkowego, w taki sposób, by po naliczeniu kwoty kieszonkowego do wypłaty nie była ona niższa niż 10 zł.

Pouczenie.

Zgodnie z art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2013 poz. 135 ze zm.) kontrolowana jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń przedstawi stanowisko w sprawie ich uwzględnienia. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń. W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez wojewodę, kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 197 e i 197 f ustawy o której mowa, w przypadku niepodjęcia lub niewykonania czynności wynikających z zaleceń pokontrolnych, mających na celu ograniczenie lub likwidację stwierdzonych istotnych uchybień lub nieprawidłowości w funkcjonowaniu placówki opiekuńczo-wychowawczej, wojewoda może orzec o czasowym lub stałym cofnięciu zezwolenia na prowadzenie tej placówki.

Jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli zostaną ujawnione rażące zaniedbania lub zaniechania realizacji obowiązków ustawowych, wojewoda może wezwać jednostkę samorządu terytorialnego do wyznaczenia wykonawcy zastępczego, w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące od dnia otrzymania wezwania.

W przypadku niewyznaczenia przez jednostkę samorządu terytorialnego wykonawcę zastępczego w terminie, o którym mowa, wojewoda może wystąpić do sądu administracyjnego ze skargą na bezczynność organu jednostki samorządu terytorialnego.

Zgodnie z art. 198 ustawy - kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 10 000 zł.

Wystąpienie pokontrolne sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego jeden przekazuje się kierownikowi kontrolowanej jednostki, a drugi włącza się do akt kontroli.

Anna Komisarzowa, Katarzyna Arcudalwa
.....
Patrycja Eli... (osoby kontrolujące)

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Magdalena...
.....
DIREKTOR
ZARZĄDZAJĄCY KONTROLE
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ

